

Zpráva o pokroku při podporování a využívání energie z obnovitelných zdrojů v České republice podle čl. 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (roky 2017 a 2018)

1. Odvětvové a celkové podíly a skutečná spotřeba energie z obnovitelných zdrojů v předcházejících dvou letech

Tabulka 1: Odvětvové (elektrina, vytápění a chlazení a doprava) a celkové podíly energie z obnovitelných zdrojů¹

	2017	2018
OZE-V & CH ² (%)	19,73%	20,65%
OZE-E ³ (%)	13,65%	13,71%
OZE-D ⁴ (%)	6,57%	6,52%
Celkový podíl OZE ⁵ (%)	14,80%	15,15%
Z čehož z mechanismu spolupráce ⁶ (%)	0,00%	0,00%
Přebytek pro mechanismus spolupráce ⁷ (%)	0,00%	0,00%

Tabulka 1a: Výpočetní tabulka pro příspěvek energie z obnovitelných zdrojů v každém odvětví ke konečné spotřebě energie (ktoe)⁸

	2017	2018
A) Hrubá konečná spotřeba OZE při vytápění a chlazení	2 851	2 912
B) Hrubá konečná spotřeba elektřiny z OZE	813	817
C) Hrubá konečná spotřeba energie z OZE v dopravě	356	353
D) Celková hrubá spotřeba OZE ⁹	4 020	4 083
E) Přenos OZE do jiných členských států	0	0
F) Přenos OZE z jiných členských států a třetích zemí	0	0
G) Spotřeba OZE upravená pro účely cíle (D) – (E) + (F)	4 020	4 083

¹ Usnadňuje srovnání s tabulkami 3 a 4a národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

² Podíl energie z obnovitelných zdrojů při vytápění a chlazení: hrubá konečná spotřeba energie z obnovitelných zdrojů při vytápění a chlazení (jak je definována v čl. 5 odst. 1 písm. b) a čl. 5 odst. 4 směrnice 2009/28/ES) vydělená hrubou konečnou spotřebou energie při vytápění a chlazení. Použije se stejná metodika jako v tabulce 3 národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

³ Podíl energie z obnovitelných zdrojů při výrobě elektřiny: hrubá konečná spotřeba elektřiny z obnovitelných zdrojů při výrobě elektřiny (jak je definována v čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 5 odst. 3 směrnice 2009/28/ES) vydělená celkovou hrubou konečnou spotřebou elektřiny. Použije se stejná metodika jako v tabulce 3 národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

⁴ Podíl energie z obnovitelných zdrojů v dopravě: konečná spotřeba energie z obnovitelných zdrojů v dopravě (viz čl. 5 odst. 1 písm. c) a čl. 5 odst. 5 směrnice 2009/28/ES) vydělená spotřebou v dopravě, a to 1) benzínu; 2) motorové nafty; 3) biopaliv použitých v silniční a železniční dopravě a 4) elektřiny v pozemní dopravě (jak je uvedeno v řádce 3 tabulky 1). Použije se stejná metodika jako v tabulce 3 národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

⁵ Podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie. Použije se stejná metodika jako v tabulce 3 národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

⁶ V procentních bodech z celkového podílu energie z obnovitelných zdrojů.

⁷ V procentních bodech z celkového podílu energie z obnovitelných zdrojů.

⁸ Usnadňuje srovnání s tabulkou 4a národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

⁹ V souladu s čl. 5 odst. 1 směrnice 2009/28/ES se plyn, elektřina a vodík z obnovitelných zdrojů zohlední pouze jednou. Není povoleno dvojí započítání.

Tabulka 1.b: Celkový skutečný příspěvek (instalovaný výkon, hrubá výroba elektřiny), jímž přispěje každá technologie pro energii z obnovitelných zdrojů v ČR k dosažení závazných cílů pro rok 2020¹⁰

	2017		2018	
	MW	GWh	MW	GWh
Vodní ¹¹ :	1 093	2 228	1 093	2 236
nepřečerpávací				
<1 MW	157	511	156	389
1 MW–10 MW	183	551	184	487
>10 MW	753	807	753	754
prečerpávací* ¹				
směsné ¹²				
Geotermální elektrárny	0	0	0	0
Solární:	2 070	2 193	2 075	2 359
fotovoltaická	2 070	2 193	2 075	2 359
koncentrovaná solární energie				
Přilivová, vlnová, oceánská				
Větrná:	308	558	316	596
na pevnině	308	558	316	596
mimo pevninu				
Biomasa ¹³ :	372	4 967	369	4 828
tuhá biomasa	–	2 328	–	2 221
bioplyn	372	2 639	369	2 607
biokapaliny				
CELKEM	3 842	9 946	3 853	10 019
z čehož při kombinované výrobě tepla a elektřiny	–	5 013	–	4 864

*1 Přečerpávací vodní elektrárny nejsou - podle metodiky uvedené ve směrnici Evropské komise a rady 2009/28/ES, ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES a v Rozhodnutí Komise ze dne 30. června 2009, kterým se stanoví vzor pro národní akční plány pro energii z obnovitelných zdrojů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES - považovány za obnovitelný zdroj energie

Tabulka 1c: Celkový skutečný příspěvek (konečná spotřeba energie¹⁴), jímž přispěje každá technologie pro energii z obnovitelných zdrojů v ČR k dosažení závazných cílů pro rok 2020 (ktoe)¹⁵

	2017	2018
Geotermální (kromě geotermálního tepla o nízké teplotě vyráběného v tepelných čerpadlech)	0	0
Solární	20	21
Biomasa ¹⁶ :	2621	2656
tuhá biomasa	2446	2486
bioplyn	176	170
biokapaliny	0	0
Energie z obnovitelných zdrojů z tepelných čerpadel:	147	173
- z čehož aerotermální	101	124
- z čehož geotermální	41	44
- z čehož hydrotermální	5	5
CELKEM	2788	2849
z čehož ÚV ¹⁷	229	220
z čehož biomasa v domácnostech ¹⁸	1811	1883

¹⁰ Usnadňuje srovnání s tabulkou 10a národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

¹¹ Normalizováno v souladu se směrnicí 2009/28/ES a metodikou Eurostatu.

¹² V souladu s novou metodikou Eurostatu.

¹³ Zohledněte pouze ty, které splňují použitelná kritéria udržitelnosti, viz čl. 5 odst. 1 poslední pododstavec směrnice 2009/28/ES.

¹⁴ Přímé užití a ústřední vytápění, jak jsou definovány v čl. 5 odst. 4 směrnice 2009/28/ES.

¹⁵ Usnadňuje srovnání s tabulkou 11 národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

¹⁶ Zohledněte pouze ty, které splňují použitelná kritéria udržitelnosti, viz čl. 5 odst. 1 poslední pododstavec směrnice 2009/28/ES.

¹⁷ Ústřední vytápění nebo chlazení z celkové spotřeby energie z obnovitelných zdrojů při vytápění a chlazení (OZE-ÚV).

¹⁸ Z celkové spotřeby energie z obnovitelných zdrojů při vytápění a chlazení.

Tabulka 1d: Celkový skutečný příspěvek, jímž přispěje každá technologie pro energii z obnovitelných zdrojů v ČR k dosažení závazných cílů pro rok 2020 (ktoe)^{19, 20}

	2017	2018
Bioethanol/bio-ETBE	59	61
<i>z čehož biopaliva²¹ (čl. 21 odst. 2)</i>		
<i>z čehož z dovozu²²</i>		
Bionafta	255	247
<i>z čehož biopaliva²³ (čl. 21 odst. 2)</i>		
<i>z čehož z dovozu²⁴</i>		
Vodík z energie z obnovitelných zdrojů	0	0
Elektrina z obnovitelných zdrojů	42	45
<i>z čehož v silniční dopravě</i>	2	2
<i>z čehož v nesilniční dopravě</i>	40	43
Jiné (např. bioplyn, rostlinné oleje atd.) – upřesněte	0	0
<i>z čehož biopaliva²⁵ (čl. 21 odst. 2)</i>		
CELKEM	356	353

2. Opatření přijatá v předcházejících dvou letech nebo plánovaná na vnitrostátní úrovni k podporování růstu energie z obnovitelných zdrojů s ohledem na orientační plán k dosažení vnitrostátních cílů OZE, jak je uvedeno v národním akčním plánu pro energii z obnovitelných zdrojů (čl. 22 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/28/ES)

Tabulka 2: Přehled všech politik a opatření

Název a odkaz na opatření	Druh opatření*	Očekávaný výsledek**	Cílová skupina a/nebo činnost***	Stávající či plánované****	Počáteční a konečné datum opatření
Zákon č. 165/2012 Sb.	Regulační	Instalovaný výkon,	Veřejná správa, investoři, plánovači	Stávající/Dokončené	<u>Schválena novela zákona v roce 2015 (zákon č. 131/2015 Sb.):</u> 13. května 2015 <u>Účinnost:</u> 1. ledna 2016 <u>Schválena novela zákona v roce 2016 (zákon č. 107/2016 Sb.):</u> 16. března 2016 <u>Účinnost:</u> 6. dubna 2016
Zákon č. 183/2006 Sb.	Regulační	Instalovaný výkon,	Veřejná správa, investoři, plánovači	Stávající/Dokončené	<u>Schválena novela zákona v roce 2017 (zákon č. 255/2017 Sb.) v platném znění</u> 27. června 2017 <u>Účinnost: 1.1.2018</u> 1. dubna 2015

¹⁹ U biopaliv zohledněte pouze biopaliva, která splňují kritéria udržitelnosti, viz čl. 5 odst. 1 poslední pododstavec.

²⁰ Uspadňuje srovnání s tabulkou 12 národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

²¹ Biopaliva, která jsou zahrnuta v čl. 21 odst. 2 směrnice 2009/28/ES.

²² Z celého množství bioethanolu/bio-ETBE.

²³ Biopaliva, která jsou zahrnuta v čl. 21 odst. 2 směrnice 2009/28/ES.

²⁴ Z celého množství bionafty.

²⁵ Biopaliva, která jsou zahrnuta v čl. 21 odst. 2 směrnice 2009/28/ES.

Zákon č. 184/2006 Sb.	Regulační	Instalovaný výkon	Veřejná správa, investoři, plánovači	Stávající/Dokončené	<u>Schválena novela zákona v roce 2018 (zákon č. 169/2018 Sb.):</u> 18.července 2018 <u>Účinnost:</u> 31. srpen 2018
Zákon č. 416/2009 Sb.	Regulační	Instalovaný výkon	Veřejná správa, investoři, plánovači	Stávající/Dokončené	<u>Schválena novela zákona v roce 2018 (zákon č. 169/2018 Sb.):</u> 18. července 2018 <u>Účinnost:</u> 31. srpen 2018
MPO – Státní program	Mírné, finanční	Instalovaný výkon, vyrobená energie, snížení spotřeby	Veřejná správa, investoři, plánovači	Stávající	Platný pro rok 2015 a 2016
MPO –stavební úřad Jiný	Regulační	Instalovaný výkon, vyrobená energie	Veřejná správa	Stávající/Dokončené	Aplikace novely č. 277/2019 (zákon č. 183/2006 Sb.) <u>Účinnost:</u> 31. prosince 2019
Cenová rozhodnutí ERÚ	Regulační, finanční	Instalovaný výkon	Veřejná správa, investoři	Stávající, plánovaná	Platná pro rok 2015 a 2016
Program Zelená úsporám/Nová Zelená úsporám	Finanční	Snížení spotřeby, zvýšení instalovaného výkonu vyrobené elektřiny a tepla a zvýšení výroby elektřiny a tepla	Investoři	Stávající	Platný pro rok 2015 (program Zelená úsporám) a 2016 (program Nová Zelená úsporám)
Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší v platném znění	Regulační	Uplatňování biopaliv v dopravě Certifikace biopaliv z hlediska kritérií jejich udržitelnosti	Veřejná správa Producenti, dovozci a prodejci biopaliv, dodavatelé pohonných hmot (PH)	Stávající / Dokončená	<u>Schválena novela zákona v roce 2015 (zákon č. 382/2015 Sb.):</u> 10. prosince 2015 <u>Účinnost:</u> 1. ledna 2016 <u>Schválena novela zákona v roce 2016 (zákon č. 369/2016 Sb.):</u> 19. října 2016 <u>Účinnost:</u> 1. ledna 2017
Zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v platném znění	Regulační	EU ETS má obecně pozitivní vliv na rozvoj některých druhů OZE, např. u spalování biomasy	Veřejná správa Provozovatelé zařízení v EU ETS	Stávající / Dokončená	<u>Schválena novella zákona:</u> 22. října 2014 <u>Účinnost:</u> 1. ledna 2015

* Uveďte, zda je opatření (především) regulační, finanční či tzv. „měkké“ (např. informační kampaň).

**Je očekávaným výsledkem změna chování, instalovaný výkon (MW, t/rok), vyrobená energie (ktoe)?

***Kdo jsou cílové osoby: investoři, koneční uživatelé, orgány veřejné správy, plánovači, architekti, osoby provádějící instalaci atd.? Nebo jaká je cílová činnost / cílové odvětví: výroba biopaliv, energetické využití živočišných hnojiv atd.?
*** Nahrazuje či doplňuje toto opatření opatření obsažená v tabulce 5 národního akčního plánu pro energii z obnovitelných zdrojů?

2.a. Popište pokrok učiněný v hodnocení a zlepšení správních postupů k odstranění právních a jiných překážek rozvoje energie z obnovitelných zdrojů (čl. 22 odst. 1 písm. e) směrnice 2009/28/ES).

Správními postupy a povolovacími řízeními se zabývá především následující legislativa:

- **Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)**
 - a) Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla
 - b) Sdělení č. 544/2006 Sb., kterým se uveřejňuje podle § 117 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, seznam krajských a obecních úřadů, které jsou stavebními úřady ke dni 1. listopadu 2006
 - c) Vyhláška č. 498/2006 Sb., o autorizovaných inspektorech
 - d) Vyhláška č. 499/2006 Sb., dokumentaci staveb
 - e) Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence plánovací činnosti
 - f) Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území
 - g) Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu
 - h) Vyhláška č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb
 - i) Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
 - j) Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb
 - k) Vyhláška č. 239/2017 Sb., o technických požadavcích pro stavby pro plnění funkcí lesa
 - l) Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně

Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR připravilo koncem roku 2019 do meziresortního připomínkového řízení rekodifikaci stavebního práva s cílem podstatného zrychlení a zjednodušení přípravy a realizace stavebních záměrů. Z hlediska povolovacích procesů je cílem rekodifikace zjednodušení, zrychlení a zefektivnění správních procesů v oblasti povolování staveb. Proto by měla být správní řízení k povolení stavby redukována na jediné nahrazující všechna dílčí rozhodnutí stavebních úřadů (územní rozhodnutí a stavební povolení), rozhodnutí dalších správních orgánů i dotčených orgánů vydávaná podle platné právní úpravy. Mělo by být odstraněno řetězení správních řízení a následně i správních rozhodnutí. V případě všech liniových staveb se předpokládá speciální úprava (druhů staveb, kompetencí, procesních otázek atd.) v připravovaném novém zákoně o liniových stavbách č. 416/2009 Sb. Jedno rozhodnutí bude vydávat jeden stavební úřad, který povede povolovací řízení a vydá rozhodnutí. Rozhodnutí vydá na základě jednodušší dokumentace stavby s nově stanoveným obsahem a rozsahem. Účastníci řízení, dotčené orgány i dotčená veřejnost uplatní svá vyjádření k záměru v co nejkratší době. Nově bude řešena problematika vyvlastnění. V rámci toho proběhne revize předmětu vyvlastnění, tj. jaká

práva a k jaké věci mohou být vyvlastňovacím řízením dotčena. Revidovány budou také účely vyvlastnění ve speciálních zákonech. Rekodifikace bude řešit i změny v soudním přezkumu (zrychlení a zefektivnění přezkumu ve správním soudnictví, omezení či zánik agendy odkladných účinků žalob ve stavebních věcech, omezení zneužívání opravných prostředků k Nejvyššímu správnímu soudu, věcnou specializaci správních soudců a širší možnosti, resp. povinnosti rozhodování soudu. V rámci institucionálních změn je navrhováno sjednocení úřadů i agend na ústřední úrovni. Součástí této úpravy je navrhována změna modelu výkonu státní správy, vyčlenění stavebních úřadů ze spojeného modelu a vytvoření tzv. nejvyššího stavebního úřadu a územně plánovacího úřadu. Rekodifikace má proto z tohoto hlediska vést ke konstrukci nové dvoučlankové soustavy tvořené z Nejvyššího stavebního úřadu (na ústřední úrovni) a krajských stavebních úřadů se sídlem v jednotlivých krajích a detašovanými pracovišti se sídlem v obcích s rozšířenou působností (na základní úrovni). Meziřesortní připomínkové řízení k návrhu rekodifikace stavebního práva bude ukončeno do března 2020 s tím, že následně bude návrh zákona projednán v Poslanecké sněmovně ČR. Účinnost zákona se předpokládá od roce 2021 s postupnou účinností do června 2023.

Současně s rekodifikací veřejného stavebního zákona bude novelizována řada dalších zákonů a prováděcích předpisů.

Bude novelizován též zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, zákon č. 184/2006 Sb. o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), zákon č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích, zákon č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií. Dále bude novelizována prováděcí vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti, vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb.

- **zákon č. 184/2006 Sb. o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění)**
- **zákon č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)**

a) Vyhláška č. 8/2016 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích

b) Vyhláška č. 387/2012 Sb., o státní autorizaci na výstavbu výroby elektřiny

c) Vyhláška č. 16/2016 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

- **zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích**
- **zákon č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů**

a) Vyhláška č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov, ve znění pozdějších předpisů

b) Vyhláška č. 441/2012 Sb. o stanovení minimální účinnosti užití energie při výrobě elektřiny a tepelné energie

c) Vyhláška č. 480/2012 Sb. o energetickém auditu a energetickém posudku, ve znění pozdějších předpisů

d) Vyhláška č. 194/2013 Sb. o kontrole kotlů a rozvodů tepelné energie

e) Vyhláška č. 4/2020 Sb., o energetických specialistech

- f) Vyhláška č. 193/2007 Sb. kterou se stanoví podrobnosti účinnosti užití energie při rozvodu tepelné energie a vnitřním rozvodu tepelné energie a chladu
- g) Vyhláška č. 194/2007 Sb., kterou se stanoví pravidla pro vytápění a dodávku teplé vody, měrné ukazatele spotřeby tepelné energie pro vytápění a pro přípravu teplé vody a požadavky na vybavení vnitřních tepelných zařízení budov přístroji regulujícími a registrujícími dodávku tepelné energie, ve znění pozdějších předpisů.

- **Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů**

Upravuje posuzování vlivů na životní prostředí (zahrnující např. vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky apod.) a veřejné zdraví a postup fyzických osob, právnických osob, správních úřadů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování. Posuzuje vliv na veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti.

Další související předpisy, např.:

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (lesní zákon),
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (vodní zákon),
- Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů aj.
- předpisy a koncepční rozvojové dokumenty místních a regionálních samospráv, především:
 - ✓ zásady územního rozvoje kraje,
 - ✓ územní energetické koncepce krajů
- **Zákon č. 369//2016 Sb., kterým se změnil zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší,**

Zákon upravil povinnosti ve snižování emisí skleníkových plynů z dodaných pohonných hmot. Dle novely zákona musí dodavatelé pohonných hmot za rok 2017 dosáhnout minimálně 3,5% snížení emisí skleníkových plynů z jimi dodaných pohonných hmot v porovnání se základní hodnotou.

2.b. Popište opatření přijatá k zajištění přenosu a distribuce elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů a ke zlepšení rámce nebo pravidel pro hrazení a sdílení nákladů na připojení k distribuční soustavě a posílení distribuční soustavy (čl. 22 odst. 1 písm. f) směrnice 2009/28/ES).

Připojování a provozování výroben elektřiny:

V případě kroků k zajištění přenosu a distribuce elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů a ke zlepšení rámce nebo pravidel pro hrazení a sdílení nákladů na připojení k distribuční soustavě a posílení distribuční soustavy platila v roce 2015 a 2016 pravidla nastavená v následující legislativě:

- zákon č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)
- zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů
- od 1. 2. 2016 vyhláška č. 16/2016 Sb. o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

V návaznosti na změny zákona č. 458/2000 Sb., které umožnily za určitých podmínek zákazníkům provozovat výrobní o instalovaném výkonu do 10 kW bez nutnosti získání licence, zavedla vyhláška č. 16/2016 Sb. proces zjednodušeného připojení těchto výroben. Při splnění podmínek daných vyhláškou nemusí zákazník žádat o připojení standardním způsobem (dochází pouze ke změně stávající smlouvy o připojení) a provozovatel distribuční soustavy nemůže připojení takové výrobní odmítnout.

Investice do rozvoje distribuční a přenosové soustavy:

a) Realizované a plánované investice do přenosové a distribučních sítí v ČR

V rámci České republiky jsou největšími investory a provozovateli přenosové a distribučních sítí společnost ČEPS, a. s. (provozovatel přenosové soustavy) a společnosti E.ON Distribuce, a.s., ČEZ Distribuce, a.s. a PREDistribuce, a.s. (provozovatelé regionálních distribučních soustav). Každá společnost na svých internetových stránkách zveřejňuje informace o proinvestovaných finančních nákladech do distribučních a přenosových sítí a rovněž také zveřejňuje své plány do budoucna v této oblasti. Příložená tabulka uvádí přehled realizovaných investičních nákladů za období let 2017 a 2018.

Realizované a plánované celkové investice provozovatelů DS a provozovatele PS

Název společnosti	Realizované investiční náklady [tis. Kč]	
	2017	2018
ČEPS, a.s.	3 632 400	3 054 000
E.ON Distribuce, a.s.	4 041 743	5 011 820
ČEZ Distribuce, a.s.	9 593 000	10 694 000
PREDistribuce, a.s.	1 585 900	1 691 600

Společnost ČEPS, a.s. v souladu s českou legislativou zpracovává desetiletý plán rozvoje přenosové soustavy, vč. plánu investičního.

Distribuční společnosti zveřejňují na svých internetových stránkách na základě požadavku § 25 zákona č. 458/2000 Sb. informace o předpokládaném rozvoji distribuční soustavy nejméně na 5 let.

b) Vybrané realizované a plánované projekty

Jak již bylo uvedeno, podrobné informace týkající se projektů v rámci distribučních a přenosových sítí, do nichž bylo v minulosti investováno, jsou veřejnosti přístupné na internetových stránkách jednotlivých společností. Nicméně, pro bližší informaci, přiložené tabulky obsahují přehled o některých realizovaných a plánovaných projektech.

Společnost ČEPS, a.s.

Realizované projekty ČEPS mají za úkol zajistit připravenost přenosové soustavy k připojení nových výrobních kapacit v termínech sjednaných mezi investory a provozovatelem přenosové soustavy, posílit transformační výkon 400/110 kV mezi PS a DS pokrývající jak nárůst spotřeby, tak i změnu struktury zdrojů připojených do DS (záměna větších konvenčních zdrojů s vysokým využitím distribuovanými zdroji s nízkým využitím a kolísavou výrobou a odstranění úzkých míst za účelem podpory mezinárodního obchodu s elektrickou energií). Řada z připravovaných rozvojových investičních akcí společnosti ČEPS je součástí regionálního investičního plánu kontinentální střední a východní Evropy (CCE ENTSO-E) a je zařazena do desetiletého evropského investičního plánu TYNDP, který podléhá v rámci jeho zpracování posouzení dle stanovených kritérií. TYNDP klade nejen za cíl připravit podmínky pro naplnění unijních klimatických cílů, ale i definovat potřebnou přenosovou infrastrukturu směřující k naplnění těchto cílů.

Realizované projekty				
Název akce	Lokalita	Výkon	Realizace	Investiční náklady [tis. Kč]
Nová TR 400/110 kV Verněřov	Verněřov	350 MVA	2017	731 510
Výstavba transformátorů s posuvem fáze v rozvodně Hradec	Hradec u Kadaně	2x1700 MVA	2017	1 600 400
Modernizace rozvodny Hradec na 50 kA	Hradec u Kadaně		2017	69 800
Modernizace transformovny 400/110 kV Čechy Střed	Čechy Střed		2017	1 538 950
Modernizace transformovny 400/110 kV Otrokovice	Otrokovice		2017	548 870
Výměna transformátoru 400/110 kV Horní Životice	Horní Životice	Výměna 250 MVA za 350 MVA	2017	135 303
Výměna transformátoru 400/110 kV Chrást	Chrást	Výměna 330 MVA za 350 MVA	2017	128 700

Realizované projekty				
Název akce	Lokalita	Výkon	Realizace	Investiční náklady [tis. Kč]
Modernizace transformovny 400/110 kV Chodov	Chodov		2018	379 900
Výměna transformátoru 400/110 kV Sokolnice	Sokolnice	Výměna 200 MVA za 350 MVA	2018	329 900
Modernizace vedení V404 Nošovice – Varín	Nošovice – Varín	1424 MVA	2018	278 080
Obnova stožár. konstrukcí V203 Opočíněk - Sokolnice	Opočíněk - Sokolnice		2018	173 100

ČEZ Distribuce, a. s.

Realizované projekty				
Název akce	Lokalita	Výkon/napěťová hladina	Realizace	Investiční náklady [tis. Kč]
Fifejdy - stavba nové R 110/22 kV	Fifejdy	Transformace vvn/vn	2016 - 2017	205 928
Vd_vvn110kV,V1141-42,Tuněchod.-Hlinsko	Havlíčko-Brodsko	Venkovní vedení vvn	2015 - 2017	174 662
Staré Místo,TR110/35kV–rek.R110,R35,eko	Staré Místo	Transformace vvn/vn	2015 - 2017	133 249
Čechy Střed - Český Brod, rekonstrukce v	Česko-Brodsko	Venkovní vedení vvn	2016 - 2017	131 627
TR Kostelec - nová TR 110/22kV	Ostrov u Stříbra	Transformace vvn/vn	2016 - 2017	123 717
Linie VVN_posílení vedení Výškov-Most J	Mostecko	Venkovní vedení vvn	2016 - 2017	117 920
Vedení 2x110kV Jindřichov - Drmoul	Chebsko	Venkovní vedení vvn	2017 - 2018	214 660
TR Verněřov_ zaústění nového T 401 ČEPS	Verněřov	Rozvody PS/vvn	2017 - 2018	182 665
TR Lichoceves - nová TR 110/22 kV	Praha-západ	Transformace vvn/vn	2016 - 2018	126 061
TR Vrchlabí-V1111/1113,-st.244,rek.+KZL	Vrchlabí	Venkovní vedení vvn	2016 - 2018	108 811
TR Lišany, Tuchlovice - přepojení 110 kV	Lounsko	Venkovní vedení vvn	2018 - 2018	93 061

E.ON Distribuce, a. s.

Realizované projekty			
Název akce	Lokalita	Realizace	Investiční náklady [tis. Kč]
Vedení 110 kV V 573	R Rychlov – R Otrokovice	2017	121 900
Rekonstrukce vedení 110 kV V1319/1320	R Mirovice - R Blatná	2017	136 600
Rekonstrukce R 110/22 kV	R Telč	2017	93 500
Rekonstrukce vedení 110 kV V509	Žďár – Bystřice /Perštejnem	2018	190 400
Rekonstrukce R 22 kV	Brno	2018	77 000
Vedení 110 kV V 519	R Bučovice - Vyškov	2018	124 210

PRE Distribuce, a. s.

Realizované projekty			
Název akce	Lokalita	Realizace	Investiční náklady [tis. Kč]
Nová TR Karlín	Karlín	2008 - 2018	939 500
Nová TR Uhříněves	Uhříněves	2009 - 2017	628 300
Rekonstrukce TR Pražáčka	Libeň	2017 - 2022	160 600
Kabelizace vedení 110 kV	Malešice - Michle	2017 - 2021	283 900

Regulační rámec:

Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“) postupuje při regulaci ceny související služby v elektroenergetice transparentním a předvídatelným způsobem v souladu se zásadami cenové regulace tak, aby regulované ceny pokrývaly ekonomicky oprávněné náklady na zajištění spolehlivého, bezpečného a efektivního výkonu licencované činnosti, dále odpisy a přiměřený zisk zajišťující návratnost realizovaných investic do zařízení sloužících k výkonu licencované činnosti a oprávněné náklady na zvyšování energetické účinnosti při výstavbě a provozu přenosové soustavy a distribučních soustav (viz ustanovení § 17 odst. 11 a 12 a § 19a zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon). Tím je vytvářena odpovídající motivace pro provozovatele přenosové soustavy (PPS) a pro provozovatele distribučních soustav (PDS) k investicím.

PPS a PDS jsou povinni zajistit bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz, obnovu a rozvoj soustavy (viz § 24 odst. 1 písm. a) a násl., pokud jde o povinnosti PPS, jakož i § 25 odst. 1 písm. a) a násl., pokud jde o povinnosti PDS) ve spojení s povinností přednostně připojovat výrobce energie z obnovitelných zdrojů podle § 7 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie.

Uvedené povinnosti pak ve spojení s pravomocí ERÚ vykonávat dozor nad plněním závazků PPS a PDS (viz ustanovení § 17 odst. 7 písm. f) a § 18 energetického zákona) zajišťují, že

PPS a PDS jsou při rozvoji svých soustav nuceni zohledňovat rozvoj výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů.

Ve vztahu k pravomoci regulovat, potažmo kontrolovat investice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice o obnovitelných zdrojích, mají členské státy obecnou povinnost zajistit, aby jimi jmenované regulační orgány disponovaly oprávněním sledovat investiční plány PPS a posuzovat je ve své výroční zprávě podle čl. 37 odst. 1 písm. g) směrnice 2009/72/ES o vnitřním trhu s elektřinou. Ve vztahu k PPS je svěřeno ERÚ oprávnění schvalovat desetileté investiční plány PPS (viz ustanovení čl. 17 odst. 7 písm. i) energetického zákona), a tím do těchto plánů zasahovat. Pokud jde o PDS, potažmo prostředků pro zajištění jejich plnění, je naplněna povinnost především tím, že je ERÚ svěřena pravomoc vykonávat dozor v energetických odvětvích (viz ustanovení § 17 odst. 7 písm. f) ve spojení s § 18 energetického zákona). Za zjištěná porušení přitom může ukládat pokuty, opatření k nápravě, potažmo mohou tato vést k odebrání licence.

Nastavený regulační rámec v České republice v plném rozsahu podporuje investice do sítí. V souladu se zněním § 19a odst. 1 energetického zákona postupuje ERÚ při regulaci cen tak, aby regulované ceny pokrývaly ekonomicky oprávněné náklady na zajištění spolehlivého, bezpečného a efektivního výkonu licencované činnosti, dále odpisy a přiměřený zisk zajišťující návratnost realizovaných investic do zařízení sloužících licencované činnosti a oprávněné náklady na zvyšování energetické účinnosti při výstavbě a provozu přenosové soustavy a distribučních soustav.

3. Popište režimy podpory a jiná opatření zavedená v současnosti k podpoře energie z obnovitelných zdrojů a podejte zprávu o jakémkoli vývoji opatření použitých s ohledem na opatření stanovená ve vašem národním akčním plánu pro energii z obnovitelných zdrojů (čl. 22 odst. 1 písm. b) směrnice 2009/28/ES).

A) Podpora výroby elektřiny z OZE v ČR

Provozní podpora (výkupní ceny a zelené bonusy)

Provozní podpora je v ČR legislativně ukotvena v zákoně č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie, který implementoval směrnici č. 2009/28/ES o podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů. Investiční podporu energie z OZE, resp. podporu výstavby výroben energie využívající OZE, představují dotační programy, financované ze státního rozpočtu (Zelená úsporám, EFEKT) a operační programy financované ze strukturálních fondů EU (OPPIK, OPŽP, SPR, IROP).

Provozní podpora je pro oblast elektřiny možná formou výkupní ceny nebo zeleného bonusu. Výkupní cena je cena, na kterou má nárok výrobce bez ohledu na aktuální výši tržní ceny. Zelený bonus je vyplácen za vlastní spotřebu výrobce nebo jako „příspěvek“ k tržní ceně, za kterou výrobce prodal vyrobenou energii. Režimy nelze kombinovat, výrobce si musí vybrat systém, ve kterém bude vyrábět s tím, že podpora formou výkupní ceny je dostupná jen vybraným výrobnám tak, aby byl upřednostněn systém podpory formou zelených bonusů.

Hrazení podpory u elektřiny v případě formy podpory výkupní cenou je zajištěno tak, že povinně vykupující (státem stanovený obchodník s elektřinou, či do doby jeho výběru dodavatel poslední instance pro příslušné území), hradí výrobcí elektřiny z OZE pevnou výkupní cenu a operátor trhu (státem zřízená společnost, prostřednictvím které se uskutečňují

všechny finanční toky související s podporou) hradí povinně vykupujícímu rozdíl mezi výkupní cenou a hodinovou (tržní) cenou elektřiny.

Výkupní ceny byly vypočteny s ohledem na znění § 4 zákona č. 165/2012 Sb. a jsou stanovovány tak, aby za dobu životnosti daných typů výroben elektřiny byla výrobcům zaručena patnáctiletá návratnost vložených investic. Výkupní ceny jsou po dobu životnosti zdroje navyšovány o 2 % ročně na základě znění zákona (s výjimkou výroben využívajících bioplyn, biomasu, biokapaliny).

V případě podpory zeleným bonusem hradí tržní cenu elektřiny výrobci elektřiny vykupující obchodník s elektřinou a zelený bonus hradí výrobci elektřiny operátor trhu. Hrazení podpory u oblasti tepla probíhá tak, že regulovanou cenu tepla hradí dodavateli jeho odběratel tepla a zelený bonus hradí operátor trhu. Energetický regulační úřad stanovuje výši zelených bonusů tak, že zohledňuje výši tržní ceny elektřiny pro jednotlivé typy obnovitelných zdrojů energie. V tomto systému může výrobce svou produkci elektřiny prodat jakémukoliv zákazníkovi nebo obchodníkovi s elektřinou za tržní cenu a k tomu získat zelený bonus. Režim bonusů rovněž umožňuje spotřebovat vyrobenou elektřinu na vlastní spotřebu a na tuto spotřebu uplatňovat zelený bonus. Proti výkupním cenám jsou zvýhodněny, neboť v jejich výši je zohledněna zvýšená míra rizika spojená s možností uplatnění vyrobené elektřiny na trhu.

Financování provozní podpory:

Náklady na podporu elektřiny a provozní podporu tepla jsou hrazeny prostřednictvím operátora trhu z finančních prostředků, které jsou tvořeny

- tržbami z plateb složky ceny služby distribuční soustavy a složky ceny služby přenosové soustavy na podporu elektřiny,
- tržbami z plateb za nesplnění minimální účinnosti užití energie při spalování hnědého uhlí podle § 6 odst. 5 zákona o hospodaření energií,
- dotací z prostředků státního rozpočtu a
- výnosy z dražeb povolenek podle zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů realizovanými prostřednictvím kapitoly ministerstva.

V roce 2015 byl novelizován zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií (zákonem č. 103/2015 Sb.). Novela ze zákona č. 406/2000 Sb. vypustila s účinností od 1. 7. 2015 ustanovení § 6 týkající požadavků na se minimální účinnostnových nebo rekonstruovaných výroben elektřiny a zdrojů tepelné energie. Není tak možné s tímto zdrojem financování podpory (uvedeným v § 28 odst. 1 písm. b) zákona č. 165/2012 Sb.) dále počítat.

Výnosy z dražeb povolenek podle zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, realizovanými prostřednictvím kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu, jsou již, podle stanoviska Ministerstva financí, součástí finančních prostředků na dotaci ze státního rozpočtu.

Vláda stanoví nařízením prostředky státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na úhradu složky ceny služby distribuční soustavy a složky ceny služby přenosové soustavy na podporu elektřiny, na úhradu provozní podpory tepla do 30. září kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, pro který ERÚ stanoví složku ceny služby distribuční soustavy a složku ceny služby přenosové soustavy na podporu elektřiny. Prostředky státního rozpočtu pro

poskytnutí dotace se stanoví na základě finančních prostředků uvedených v předchozím odstavci, a to tak, aby spolu s nimi pokryly celkové předpokládané finanční prostředky na podporu elektřiny a provozní podporu tepla.

Na krytí nákladů spojených s podporou solárních elektráren uvedených do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010 byl na období 2011 - 2013 zaveden odvod, kterým musí tyto elektrárny kompenzovat nepřiměřenou výši jejich podpory. Tento odvod je od roku 2014 dále hrazen jen solárními elektrárnami uvedenými do provozu v roce 2010 a to již po celou dobu poskytování provozní podpory.

Výše výkupních cen a zelených bonusů pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů jsou uvedeny v cenových rozhodnutích Energetického regulačního úřadu, kterými se stanovuje podpora pro podporované zdroje pro daný rok.

V roce 2015 došlo k další novelizaci zákona č. 165/2012 Sb. spolu se zákonem č. 458/2000 Sb. (energetický zákon), a to zákonem č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), s účinností od 1. 1. 2016. Novela zákona o podporovaných zdrojích energie přináší kromě zpřísnění kontrol vyplácených podpor a rozšíření kompetencí ERÚ zejména změnu výběru poplatků za obnovitelné zdroje, které se budou nadále vybírat podle velikosti připojení (u domácností jističe).

Na základě tohoto zákona byla zavedena i provozní podpora tepla, která se vztahuje na užitečné teplo z výroben tepla, jež jsou umístěny na území České republiky, mají instalovaný elektrický výkon do 500 kW a využívají bioplyn vznikající z více než 70 % ze statkových hnojiv a vedlejších produktů živočišné výroby anebo z biologicky rozložitelného odpadu

V rámci novely energetického zákona došlo dále ke snížení administrativních nároků na připojení a provoz malých zdrojů do 10 kW, určených zejména k vlastní spotřebě, kdy podle schválené změny v § 3 odst. 3 není vyžadována licence pro výrobu elektřiny pro výrobní s výkonem do 10 kW, a to i v případě, když je výrobní připojena k přenosové či distribuční soustavě. Výrobní musí splňovat následující kritéria:

- Musí se jednat o výrobní určenou pro vlastní spotřebu zákazníka s výkonem do 10 kW.
- Výrobní musí být připojena do distribuční soustavy na základě smlouvy s provozovatelem distribuční soustavy, tj. musí být splněny podmínky pro připojení výroben elektřiny stanovené stávajícími předpisy.
- V jednom odběrném místě nemůže být připojena výrobní bez licence s výrobní, na kterou její držitel má licenci a pobírá podporu (vlastníci malých elektráren z let 2006 – 2013, kteří čerpají zelený bonus, tedy nemohou zřídit na své nemovitosti další výrobní bez licence).

Výrobní může dodávat přetoky do soustavy v množství, které není zatím nijak omezeno. Za dodanou elektřinu nemůže ale zákazník inkasovat tržní cenu, protože by se pak jednalo o podnikání, na které je vyžadována licence.

V roce 2017 a 2018 bylo uzavřeno několik řízení Evropské komise s Českou republikou o slučitelnosti provozní podpory zavedené v zákoně č. 165/2012 Sb., s vnitřním trhem EU a s pravidly státní podpory EU v oblasti životního prostředí a energetiky. Jednalo se o

následující rozhodnutí, kterými Evropská komise rozhodla o slučitelnosti těchto podpor se zmíněnými pravidly:

- SA.38701 (2004/NN) ze dne 19. prosince 2017 – Česká republika – podpora výroby elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a výroby tepla z obnovitelných zdrojů energie
- SA.45768 (2016/N) ze dne 7. března 2017 – Česká republika – podpora výroby elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

Investiční podpora

A) *Investiční podpora z dotačních programů pro podporu výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů:*

a) Státní programy

- Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie (*Ministerstvo průmyslu a obchodu*)
- Zelená úsporám a Nová zelená úsporám (*Ministerstvo životního prostředí*)
- Program pro výměnu kotlů z operačního programu životního prostředí OPŽP 2014-2020, SC 2.1 (*Ministerstvo životního prostředí a vybrané kraje*)

b) Operační programy

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost OPPIK (Ministerstvo průmyslu a obchodu) 2014 -2020, *Prioritní osa 3, program Obnovitelné zdroje energie*, bylo již vyhlášeno 5 výzev aktuálně podporované aktivity v V. výzvě:

- a) výstavba větrných elektráren,
 - b) instalace solárních termických systémů,
 - c) vyvedení tepla ze stávajících výroben elektřiny - bioplynových stanic využívajících bioplyn v bioplynové stanici k výrobě elektřiny a tepla pomocí tepelných rozvodných zařízení do místa spotřeby; vyvedení bioplynu ze stávajících bioplynových stanic pomocí bioplynovodu do vzdálené kogenerační jednotky využívající bioplyn ze stávající bioplynové stanice za účelem využití užitečného tepla dodaného do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií,
 - d) výstavba a rekonstrukce zdrojů kombinované výroby elektřiny a tepla z biomasy a vyvedení tepla do výměňkové stanice včetně,
 - e) výstavba a rekonstrukce a modernizace malých vodních elektráren (do 10 MWe instalovaného výkonu).
- Operační program životního prostředí OPŽP (*Ministerstvo životního prostředí*)

Další druhy podpory (*Osvobození, snížení nebo vrácení daní*):

- a) Osvobození od daně z elektřiny pro elektřinu z obnovitelných zdrojů na základě zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Do konce roku 2015 byla od daně osvobozena veškerá ekologicky šetrná elektřina. Jedná se o elektřinu pocházející ze sluneční energie, větrné energie nebo geotermální energie a elektřinu vyrobenou ve vodních elektrárnách, z biomasy nebo produktů vyrobených z biomasy, z emisí metanu z uzavřených uhelných dolů nebo z palivových článků.

S účinností od 1. ledna 2016 bylo osvobození ekologicky šetrné elektřiny podstatně zúženo, protože se jednalo o nesystémové daňové opatření. Z důvodu co nejvyšší efektivity výběru daně však bylo zapotřebí ponechat možnost osvobození od daně malým výrobcům/spotřebitelům ekologicky šetrné elektřiny (typicky rodinným domům se solárními panely). Osvobození se tak vztahuje pouze na ekologicky šetrnou elektřinu vyrobenou ve výrobnách elektřiny s instalovaným výkonem do 30 kW včetně, pokud je spotřebována ve stejném odběrném místě, ve kterém byla vyrobena.

b) Osvobození od daně z nemovitých věcí (podle zákona o dani z nemovitých věcí):

- ✓ Pozemky tvořící jeden funkční celek se zdanitelnou stavbou nebo zdanitelnou jednotkou za podmínek stanovených 4 § odst. 1 písm. h) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, sloužící k účelu zlepšení životního prostředí v České republice, např. provozu výroben elektřiny využívajících energii větru
- ✓ Ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 338/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mimo jiné, osvobozuje od daně ze staveb a jednotek např. zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky sloužící např. výrobnám elektřiny nebo tepla využívajících energie z bioplynu, pokud je získávaná energie dodávána do sítě nebo dalším spotřebitelům. Dále jsou osvobozeny např. zdanitelné stavby po změně systému vytápění přechodem z pevných paliv na systém využívající OZE po dobu pěti let.

B) Podpora vytápění a chlazení z OZE v ČR

Vzhledem k tomu, že téměř ve všech větších městech v České republice již nějaká soustava zásobování teplem existuje a podíl dodávky ze soustav zásobování teplem na celkové spotřebě tepla v České republice přesahuje 50 %, je stávající rozsah infrastruktury pro zásobování teplem možno považovat z hlediska možnosti dosažení cíle využívání obnovitelných zdrojů energie pro rok 2020 principiálně za dostačující. Ve stávajících soustavách bude především zapotřebí soustředit se na jejich obnovu a zvýšení hospodárnosti (snížení ztrát tepla při rozvodu). Nové soustavy zásobování teplem mohou vznikat především v menších sídlech, kde bude k dispozici vhodný obnovitelný zdroj energie (zejména biomasy nebo bioplynu) v dostatečném množství. Plány na budoucí podporu budování infrastruktury pro zásobování teplem nejsou v České republice na centrální úrovni zpracovány.

Sektor vytápění a chlazení přispíval v roce 2016 k celkovému podílu OZE na hrubé konečné spotřebě na úrovni cca 15 % ze dvou třetin (konkrétně 10,6 %). Z tohoto důvodu je potřeba věnovat podpoře tepla z OZE zvýšenou pozornost. Jedním z důvodů vysokého příspěvku k celkovému podílu je relativně vysoká účinnost přeměny energie z primárních energetických zdrojů zejména při výrobě tepla případně při kombinované výrobě elektřiny a tepla v porovnání s monovýrobou elektřiny z těchto obnovitelných zdrojů s možnou výrobou tepla.

Provozní podpora

V rámci podpory tepla z OZE jsou zavedeny tyto provozní podpory nebo záležitosti, které s uvedeným souvisejí:

- provozní podpora tepla z OZE využívající spalování biomasy a geotermální energie, zelený bonus stanoven zákonem ve výši 50 Kč/GJ s pravidelným ročním 2% navýšením podle § 24 odst. 3 zákona č. 165/2012 Sb.,
- provozní užitečného podpora tepla z OZE využívající bioplyn vznikající z více než 70% ze statkových hnojiv a vedlejších produktů živočišné výroby anebo z biologicky rozložitelného odpadu určená na výstavbu výroben tepla podle § 24 odst. 4 zákona č. 165/2012 Sb.,
- povinnost výkupu tepla z OZE od držitele licence na rozvod tepelné energie a připojení výroby tepla z OZE k rozvodnému tepelnému zařízení podle § 27 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb.
- vyhotovit a pravidelně aktualizovat přehled všech účinných soustav zásobování tepelnou energií v ČR podle § 25 odst. 5 zákona č. 165/2012 Sb.

Investiční podpora

Jedná se především o investiční podporu na výstavbu výroben tepla z OZE a jejich rekonstrukci (přestavba výroben NEOZE na OZE) z dotačních programů (národních i evropských – EFEKT, OPPIK, OPRV, OPŽP).

Dále se jedná také o instalace výroben tepla (kotle na biomasu, solární kolektory, tepelná čerpadla) realizované vlastníky a stavebníky nových nebo rekonstruovaných budov v rámci plnění požadavků na energetickou náročnost budov. Jedná se o nastavení parametrů a ukazatelů energetické náročnosti budov podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií a vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov.

Využití obnovitelných zdrojů energie pro soustavy zásobování tepelnou energií je v současné době podporováno následujícími režimy podpory:

- ✓ Investiční podpora – operační programy a státní programy Státní programy
 - Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie (*Ministerstvo průmyslu a obchodu*)
 - Zelená úsporám a Nová zelená úsporám (*Ministerstvo životního prostředí*)
 - Program pro výměnu kotlů v rámci operačního programu životního prostředí OPŽP 2014-2020, SC 2.1 (*Ministerstvo životního prostředí a vybrané kraje*)
- ✓ Operační programy
 - Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost OPPIK (Ministerstvo průmyslu a obchodu) 2014 -2020
V rámci Prioritní osy 3, konkrétně programu Obnovitelné zdroje energie bylo již vyhlášeno 5 výzev a aktuálně podporovanými jsou následující aktivity:
 - a) instalace elektrických a plynových tepelných čerpadel,
 - b) vyvedení tepla ze stávajících výroben elektřiny - bioplynových stanic využívajících bioplyn v bioplynové stanici k výrobě elektřiny a tepla pomocí tepelných rozvodných zařízení do místa spotřeby; vyvedení bioplynu ze

stávajících bioplynových stanic pomocí bioplynovodu do vzdálené kogenerační jednotky využívající bioplyn ze stávající bioplynové stanice za účelem využití užitečného tepla dodaného do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií,

- c) výstavba a rekonstrukce zdrojů kombinované výroby elektřiny a tepla z biomasy a vyvedení tepla do výměňkové stanice včetně,
- d) výstavba a rekonstrukce zdrojů tepla z biomasy a vyvedení tepla do výměňkové stanice včetně,

- Operační program životního prostředí OPŽP (*Ministerstvo životního prostředí*)

✓ Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

- Program rozvoje venkova PRV 2014 – 2020 (*Ministerstvo zemědělství*)

V rámci Prioritní osy 5C, a to operace 6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů, záměru a) Výstavba a modernizace zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv (v rámci 4. kola příjmu žádostí, rok 2017), resp. operace 6.4.1 Investice do nezemědělských činností, záměru c) Výstavba a modernizace zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv (v rámci 6. kola příjmu žádostí, rok 2018) byly podporovány tyto aktivity:

- a) nová výstavba či stavební obnova (přestavba, modernizace, statické zabezpečení) provozovny na výrobu tvarovaných biopaliv, (stavební materiál, stavební práce, bourací práce, rozvody, přípojky základní technické infrastruktury ve vztahu k provoznímu příslušenství, technická zařízení staveb),*
- b) technologie na výrobu tvarovaných biopaliv (technologie skladu, příjmu, dopravy a třídění biomasy, technologie dezintegrace biomasy, technologie sušení biomasy, technologie mixování a úpravy biomasy, technologie lisování, technologie úpravy a expedice produktu, elektroinstalace), technologie řízení provozu včetně nákupu nezbytné výpočetní techniky v souvislosti s projektem – hardware, software*

✓ Osvobození od daně z nemovitostí:

- a. zdroje geotermální energie včetně tepelných čerpadel
- b. sluneční kolektory a zdroje energie z biomasy

C) Náklady na provozní podporu z OZE v ČR

Tabulka 3: Skutečné náklady na podporu elektřiny z POZE

Skutečné náklady na podporu elektřiny z POZE	2015	2016	2017	2018
	[mil. Kč]	[mil. Kč]	[mil. Kč]	[mil. Kč]
Malé vodní elektrárny	1 927	2 057	2 541	1 837
Fotovoltaické elektrárny	26 804	25 911	27 002	29 203
Větrné elektrárny	1 215	1 100	1 332	1 273
Geotermální zdroje	0	0	0	0
Bioplynové stanice	7 694	7 897	8 163	7 735
Biomasa	3 458	3 787	4 115	3 641
Celkem OZE	41 098	40 752	43 154	43 689

3.1 Poskytněte informace o tom, jak je podporovaná elektřina rozdělena mezi konečné spotřebitele energie pro účely čl. 3 odst. 6 směrnice 2003/54/ES (čl. 22 odst. 1 písm. b) směrnice 2009/28/ES).

Informace o tom, jak je podporovaná elektřina rozdělena mezi konečné spotřebitele pro účely čl. 3 odst. 9 směrnice 2009/72/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (která nahradila směrnicí 2003/54/ES) jsou uváděny v souladu s ustanoveními zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) a vyhlášky č. 70/2016 Sb., o vyúčtování dodávek a služeb v energetických odvětvích, na fakturách u konečného spotřebitele.

4. Poskytněte informace o tom, jak byly případně režimy podpory rozvrženy s cílem zohlednit způsoby využívání energie z obnovitelných zdrojů, které přinášejí dodatečné výhody, ale mohou být nákladnější, včetně biopaliv vyrobených z odpadů, zbytků, nepotravinářských celulózných vláknovin a lignocelulózných vláknovin (čl. 22 odst. 1 písm. c) směrnice 2009/28/ES).

Novela zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší zavedla od roku 2018 zvýhodnění pro biopaliva vyrobená z použitých kuchyňských olejů, kafilerních tuků a pro pokročilá biopaliva, tj. biopaliva vyrobená ze surovin uvedených v příloze IX části A směrnice 2009/28/ES. Dodavatelé motorového benzínu nebo motorové nafty si tato biopaliva mohou zohlednit do svých povinných cílů minimálního podílu biopaliv dvakrát.

5. Poskytněte informace o fungování systému záruk původu pro elektřinu, vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů energie a opatřeních přijatých k zajištění spolehlivosti systému a jeho ochrany proti podvodům (čl. 22 odst. 1 písm. d) směrnice 2009/28/ES).

Záruky původu jsou v ČR vydávány podle zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a příslušné prováděcí vyhlášky č. 403/2015 Sb. Záruky původu energie z obnovitelných zdrojů energie jsou v ČR vydávány pro elektřinu z obnovitelných zdrojů energie tak jak požadovala původní směrnice 2001/77/ES, o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou a následně směrnice 2009/28/ES. Dále jsou v ČR vydávány záruky původu energie z vysoceúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla tak jak požadovala směrnice 2012/27/EU, o energetické účinnosti.

Záruky původu v ČR vydává pověřená organizace, kterou je operátor trhu (společnost OTE, a.s.). Záruky původu vydávané operátorem trhu byly využívány především pro účely poskytnutí dokladu konečnému spotřebiteli o podílu nebo množství energie z obnovitelných zdrojů na skladbě zdrojů energie dodavatele elektřiny.

Validace dat žádosti výrobce o vydání záruk původu probíhá v zabezpečeném systému operátora trhu. Období i množství elektřiny, na které jsou požadovány záruky původu, je rovněž zabezpečeným způsobem porovnáváno s databází vyplacených podpor operátorem trhu a povinně vykupujícími.

Ceny za záruky původu účtované operátorem trhu v letech 2017 a 2018 byly stanoveny cenovými rozhodnutími ERÚ č. 3/2016 ze dne 23. září 2016 a č. 4/2017 ze dne 26. září 2017, a to následovně:

- cena za vydání záruky původu – 0,95 Kč/MWh,
- cena za převod záruky původu v rámci ČR – 0,20 Kč/MWh,
- cena za převod záruky původu vydané v jiném členském státě – 0,20 Kč/MWh,
- cena za vedení účtu v evidenci záruk původu – 100 Kč/měsíc.

6. Popište vývoj dostupnosti a užití zdrojů biomasy pro energetické účely v předcházejících dvou letech (čl. 22 odst. 1 písm. g) směrnice 2009/28/ES).

Navrhuje se, aby se k poskytnutí podrobnějších informací o dodávce biomasy použily **tabulky 4 a 4a**.

Tabulka 4: Dodávka biomasy pro energetické využití

	Množství domácích surovin (*)		Primární energie v domácích surovinách (ktoe)		Množství surovin dovážených z EU (*)		Primární energie v množství surovin dovážených z EU (ktoe)		Množství surovin dovážených ze zemí mimo EU (*)		Primární energie v množství surovin dovážených ze zemí mimo EU (ktoe)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Dodávka biomasy pro vytápění a elektřinu:												
Prímá dodávka dřevěné biomasy z lesů a zalesněné půdy pro výrobu energie (pokácené stromy atd.)**	5 768	5 975	1 791	1 855	6	6	2	2	5	6	2	2
Nepřímá dodávka dřevěné biomasy (rezidua a vedlejší produkty z dřevařského průmyslu atd.)**	3 944	4 005	1 053	1 082	849	718	235	200	25	10	7	3
Energetické plodiny (trávy atd.) a rychle rostoucí stromy (upřesněte)	415	371	152	133	0	0	0	0	0	0	0	0
Vedlejší zemědělské produkty / zpracovaná rezidua a vedlejší produkty rybolovu **	5 323	5 289	541	538	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa z odpadu (komunálního, průmyslového atd.) **	4 282	4 199	158	153	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní (upřesněte)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodávka biomasy pro dopravu:												
Běžné plodiny na orné půdě pro biopaliva	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.
Energetické plodiny (trávy atd.) a rychle rostoucí stromy pro biopaliva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* Množství surovin, je-li to možné, v m³ pro biomasu z lesnictví a v tunách pro biomasu ze zemědělství a rybolovu a biomasu z odpadů.

** Definice této kategorie biomasy by měla být chápána na základě tabulky 7 části 4.6.1 rozhodnutí Komise K(2009) 5174 v konečném znění, kterým se stanoví vzor pro národní akční plány pro energii z obnovitelných zdrojů podle směrnice 2009/28/ES.

Tabulka 4a. Stávající domácí zemědělská půda vyčleněná pro pěstování plodin používaných k výrobě energie (ha)

Využití půdy	Plocha (ha)	
	2017	2018
1. Půda vyčleněná pro běžné plodiny na orné půdě (pšenice, cukrová řepa atd.) a olejnatá semena (řepkové semeno, slunečnice atd.). (Upřesněte hlavní druhy.) *1	159 904 (řepka ,cukrovka, kukuřice)	123 662 (řepka, cukrovka, kukuřice)
2. Půda vyčleněná pro rychle rostoucí dřeviny (vrby, topoly). (Upřesněte hlavní druhy.)	2 850 (převážně topoly, zdroj LPIS)	2 738 (převážně topoly, zdroj LPIS)
3. Půda vyčleněná pro jiné energetické plodiny, např. trávy (chrastice rákosovitá, proso prutnaté, <i>Miscanthus</i>), čirok. (Upřesněte hlavní druhy.)	nesleduje se	nesleduje se

*1 nejedná se o vyčleněnou půdu, ale o zpětně odhadnutou plochu půdy, která byla nutná k výrobě biopaliv; zdroj: VÚZT
pozn. U rychle rostoucích dřevin se jedná o údaj o plochách zahrnutých v systému LPIS jako kultura RRD. Plocha jiných pěstovaných energetických plodin se jako samostatná kultura nesleduje.

7. Poskytněte informace o změnách cen komodit a využívání půdy v rámci ČR v předcházejících dvou letech spojených se zvýšeným využitím biomasy a jiných forem energie z obnovitelných zdrojů. Jsou-li dostupné, poskytněte odkazy na příslušnou dokumentaci k těmto dopadům v ČR (čl. 22 odst. 1 písm. h) směrnice 2009/28/ES).

Při posuzování dopadů cen komodit se navrhuje brát v úvahu alespoň tyto komodity: běžné potravinářské a krmné plodiny, dřevo k výrobě energie, pelety.

V důsledku využívání cíleně pěstované biomasy pro energetické využití nebyl zaznamenán žádný vliv na nárůst cen zemědělských komodit.

V posledních 2 letech nedošlo k výrazné změně využívání půdy pro pěstování surovin na výrobu tradičních biopaliv. Hlavními surovinami pro výrobu biopaliv v letech 2017 a 2018 byla řepka, cukrovka a kukuřice (viz tab. 4a).

Důležitým hlediskem při posuzování dopadů využívání biomasy pro energetické účely v rámci ČR na ceny a využívání půdy je také skutečnost, že ČR disponuje dostatečnou výměrou orné půdy jak pro zajištění 100% potravinové soběstačnosti, tak i pro splnění 10% cíle OZE v dopravě, aniž by došlo k vzájemné konkurenci ve využití orné půdy pro tyto jednotlivé účely (viz. Akční plán pro biomasu v ČR na období 2012 – 2020, který byl schválen vládou dne 12. září 2012).

8. Popište vývoj a podíl biopaliv vyrobených z odpadů, zbytků, nepotravinářských celulóзовých vláknovin a lignocelulóзовých vláknovin (čl. 22 odst. 1 písm. i) směrnice 2009/28/ES).

Tabulka 5: Výroba a spotřeba biopaliv podle čl. 21 odst. 2 (Ktoe)

Biopaliva podle čl. 21 odst. 2²⁶	Rok 2017*	Rok 2018*
Výroba – FAME z odpadních potravinářských a živočišných tuků *)	-	-
Spotřeba – FAME z odpadních potravinářských a živočišných tuků	-	-
Celková výroba biopaliv podle čl. 21 odst. 2	-	-
Celková spotřeba biopaliv podle čl. 21 odst. 2	-	-
% podíl paliv podle čl. 21 odst. 2 z celkové OZE-D	-	-

*) článek 21 směrnice EP a Rady 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES byl zrušen směrnicí EP a Rady 2015/1513, kterou se mění směrnice 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty a směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů

9. Poskytněte informace o odhadovaném dopadu výroby biopaliv a biokapalin na biologickou rozmanitost, vodní zdroje a kvalitu vody a půdy v ČR v předcházejících dvou letech. Poskytněte informace o tom, jak byly tyto dopady posuzovány, s odkazy na příslušnou dokumentaci k těmto dopadům v ČR (čl. 22 odst. 1 písm. j) směrnice 2009/28/ES).

Podmínky, které musí zemědělec při pěstování surovin pro výrobu biopaliv splnit, se nijak neliší od podmínek při pěstování potravinářských surovin - dodržování standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES). Dodržování těchto podmínek je kontrolováno a je vázáno na vyplácení dotací. V případě jejich nedodržení by zemědělec riskoval finanční postih. Z tohoto důvodu se nepředpokládá žádný dopad během pěstování.

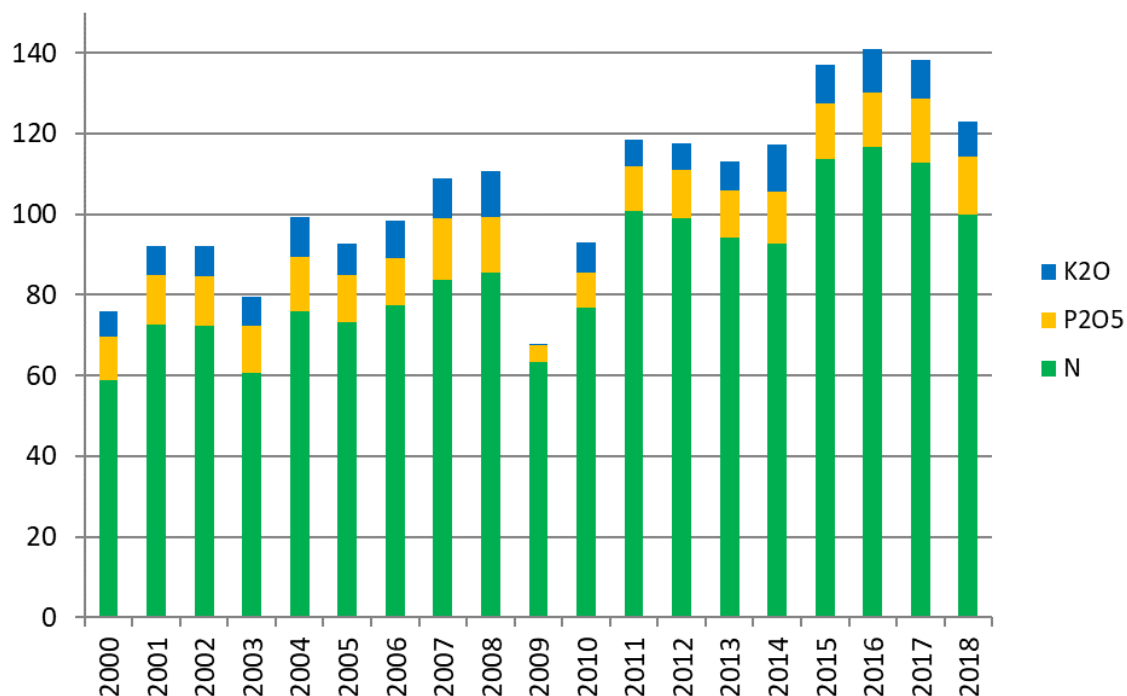
Výměru zemědělské půdy, na které je produkována cíleně pěstovaná biomasa pro nepotravinářské využití, deklarují zemědělci každý rok v tzv. Jednotné žádosti Státního zemědělského intervenčního fondu.

Dopady zemědělské výroby na biologickou rozmanitost, vodu, půdu, ovzduší a další složky životního prostředí jsou v ČR standardně monitorovány a vyhodnocovány prostřednictvím sady relevantních indikátorů. Hodnoty vybraných indikátorů jsou předkládány vládě a zveřejňovány prostřednictvím každoroční Zprávy o stavu zemědělství, Zprávy o životním prostředí a Zprávy o udržitelném rozvoji ČR. Ve sledovaném období –2017 – 2018 hodnota většiny indikátorů vlivu zemědělství na životní prostředí zůstávala na přibližně stejné úrovni nebo jejich hodnoty klesaly.

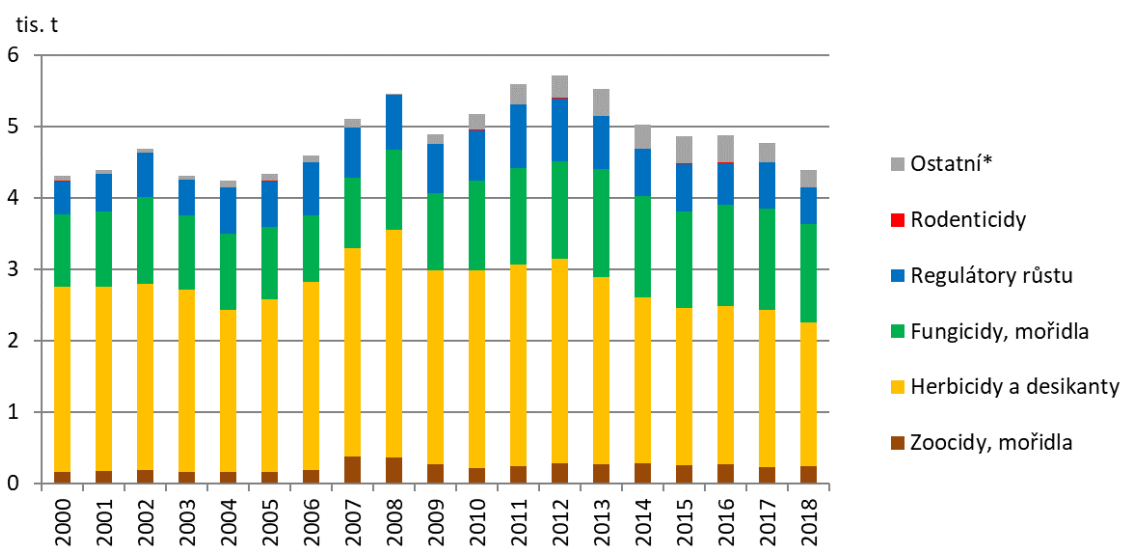
V porovnání s rokem 2017 klesla spotřeba minerálních hnojiv o 11,1 % na hodnotu 122,9 kg čistých živin na jeden ha v roce 2018. Spotřeba statkových hnojiv od roku 2014 stagnuje, v roce 2018 bylo spotřebováno 70,0 kg na jeden ha statkových a organických hnojiv. Spotřeba vápenatých hmot zlepšujících produkční schopnosti půd dosáhla od roku 2000 nejvyšší hodnoty, v roce 2018 bylo spotřebováno celkem 340,0 tis. t vápenatých hmot. V porovnání s rokem 2017 klesla spotřeba přípravků na ochranu rostlin o 8,0 %, v roce 2018 činila jejich spotřeba 4 388,5 tis. kg účinných látek.

²⁶ Biopaliva vyrobená z odpadů, zbytků, nepotravinářských celulóзовých vláknovin a lignocelulóзовých vláknovin.

Graf: Vývoj spotřeby minerálních hnojiv v ČR (kg čistých živin na ha) za období 2000–2018
(zdroj dat Ministerstvo zemědělství)
kg.ha⁻¹

Graf: Spotřeba účinných látek obsažených v přípravcích na ochranu rostlin a dalších prostředcích podle účelu užití v ČR (tis. t účinné látky) za období 2000–2018 (zdroj dat Ministerstvo zemědělství)

Způsob prokazování plnění kritérií udržitelnosti biopaliv v České republice

V České republice je povinnost prokazování plnění kritérií udržitelnosti obsažena v zákoně č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění a doprovodném nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot. Dle českého systému musí být každý hospodářský subjekt zapojený do výrobního řetězce biopaliv držitelem platného certifikátu opravňující subjekt vydávat k jednotlivým dodávkám udržitelných produktů doklady o splnění kritérií udržitelnosti. Jedinou výjimku tvoří pěstitelé biomasy, kteří nemusí mít certifikát, jejich kontrola se provádí v rámci kontroly prodejců biomasy. Hospodářské subjekty vykupující biomasu přímo od pěstitelů biomasy musí mít pěstitelům biomasy vydané tzv. samostatné prohlášení pěstitelů o shodě s kritérii udržitelnosti.

Splnění kritérií udržitelnosti u prodejců a u dovozců biomasy (osoba definovaná v § 21 odst. 3 zákona č. 201/2012 Sb.) a u výrobců, dovozců a u prodejců kapalných nebo plyných produktů určených k výrobě biopaliv (osoba definovaná v § 21 odst. 2 zákona č. 201/2012 Sb.) je dokládáno tzv. dílčím prohlášením o shodě s kritérii udržitelnosti.

Splnění kritérií udržitelnosti u výrobců, dovozců a prodejců biopaliv a u dovozců a prodejců motorového benzínu a motorové nafty s přídavkem biopaliva neuvolněného do volného daňového oběhu v ČR (osoba definovaná v § 21 odst. 1 zákona č. 201/2012 Sb.) je dokládáno tzv. prohlášením o shodě s kritérii udržitelnosti.

K tomu, aby výše uvedené hospodářské subjekty mohly vydávat k jednotlivým dodávkám udržitelných produktů doklady potvrzující splnění kritérií udržitelnosti, musí být držitelem certifikátu uděleného autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. f) výše uvedeného zákona.

Pokud je hospodářský subjekt držitelem certifikátu či jiného obdobného oprávnění vydaného v souladu s právními předpisy jiného členského státu EU, mohou být jím vydaná prohlášení a dílčí prohlášení uznávána podle § 21 odst. 11 zákona č. 201/2012 Sb. pouze za předpokladu, že je registrován u Ministerstva životního prostředí. Hospodářský subjekt však musí Ministerstvu životního prostředí doložit, že je držitelem certifikátu či jiného obdobného oprávnění vydaného podle právních předpisů členského státu Evropské unie.

Prokázání splnění kritérií udržitelnosti je možné na základě § 21 odst. 12 zákona č. 201/2012 Sb. doložit i zapojením hospodářského subjektu do dobrovolného systému uznaného na základě rozhodnutí Evropské komise vydaného na základě článku 18 odst. 4 směrnice 2009/28/ES nebo na základě článku 7c odst. 4 směrnice 2009/30/ES.

Autorizaci k vydávání certifikátů uděluje na základě § 32 odst. 2 zákona č. 201/2012 Sb. Ministerstvo životního prostředí po dohodě s Ministerstvem zemědělství. K žádosti o autorizaci musí žadatel doložit seznam fyzických osob, které budou certifikaci provádět, osvědčení o akreditaci k této činnosti vydané Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. a popis pracovních postupů, metod a zásad, které zajistí náležitou kontrolu plnění kritérií udržitelnosti u certifikovaných osob.

Seznam autorizovaných osob je dostupný na:

http://www.mzp.cz/cz/kriteria_udrzitelnosti_ovzdusi

Autorizovaná osoba je povinna:

- nejméně jednou ročně zkontrolovat, zda hospodářské subjekty, kterým vydala certifikát, nadále splňují požadavky pro jeho udělení, v případě, že hospodářský subjekt nakládá s biopalivy vyrobenými z použitého kuchyňského olej či kafilerních tuků či s pokročilými biopalivy, provádí se kontrola jednou za pololetí,
- v případě, že hospodářské subjekty vykupují biomasu přímo od pěstitelů biomasy, musí zkontrolovat minimálně 3 % pěstitelů biomasy, v případě, že hospodářské subjekty nakupují biomasu případně meziprodukt k výrobě pokročilých biopaliv musí se zkontrolovat minimálně 5 % pěstitelů biomasy.
- po provedení kontroly vypracovat zprávu a tu archivovat po dobu 5 let,
- v případě zjištění nedostatku v dodržování kritérií udržitelnosti neprodleně zaslat kopii zprávy České inspekci životního prostředí,
- zasílat kopie vydaných certifikátů Ministerstvu životního prostředí,
- do 28. února vypracovat souhrnnou zprávu o provedených kontrolách v uplynulém kalendářním roce a zprávu zaslat Ministerstvu životního prostředí.

Seznam certifikovaných osob je dostupný na:

http://www.mzp.cz/cz/kriteria_udrzitelnosti_ovzdusi

Povinnosti hospodářských subjektů

Hospodářské subjekty (prodejci a dovozci biomasy, výrobci, dovozci a prodejci kapalných nebo plyných produktů určených k výrobě biopaliv, výrobci, dovozci a prodejci biopaliv a dovozci a prodejci motorového benzínu a motorové nafty s přídavkem biopaliva neuvolněného do volného daňového oběhu v ČR) obdrží od autorizované osoby certifikát pouze v případě, že mají zaveden systém kvality umožňující věrohodným způsobem plnění kritérií udržitelnosti prokazovat a sledovat. Dále musí mít hospodářské subjekty k prokázání plnění kritérií udržitelnosti zaveden systém hmotnostní bilance. Certifikát je platný 12 měsíců.

Systém kvality musí v jakémkoliv okamžiku umožňovat prokázání původu biomasy, meziproduktů určených k výrobě biopaliv a samotných biopaliv a musí zahrnovat:

- zavedení a vykazování systému hmotnostní bilance prokazujícího plně původ biomasy, meziproduktů určených k výrobě biopaliv nebo samotných biopaliv splňujících kritéria udržitelnosti při jejich mísení s produkty, které nesplňují kritéria udržitelnosti,
- vedení evidence příchozích a odchozích produktů a jejich evidenční provázání na přijatá samostatná prohlášení, přijatá a vydaná dílčí prohlášení o shodě a přijatá a vydaná prohlášení o shodě s kritérii udržitelnosti,
- uchovávání evidence po dobu nejméně 5 let a
- vedení evidence vnitropodnikových procesů.

System hmotnostní bilance umožňuje, aby dodávky biomasy, meziproductů určených k výrobě biopaliv nebo samotných biopaliv, které splňují kritéria udržitelnosti, byly míseny, přestože vykazují rozdílnou produkci emisí skleníkových plynů, a dále musí zajistit, aby

- informace ohledně hmotností i produkce emisí skleníkových plynů u jednotlivých příchozích dodávek biomasy, meziproductů určených k výrobě biopaliv nebo biopaliv byly součástí dokumentace doprovázející směs,
- součet hmotností i produkce emisí skleníkových plynů u dodávek splňujících kritéria udržitelnosti přidaných do směsi se rovnal nebo byl větší než součet hmotností i produkce emisí skleníkových plynů dodávek splňujících kritéria udržitelnosti odebraných ze směsi,
- v případě smíchání produktů splňujících kritéria udržitelnosti s produkty, které tato kritéria nesplňují, množství udržitelných produktů přidaných do směsi bylo zjištěno předem a množství produktů, které budou ze směsi odebrány a mají sloužit jako produkty splňující kritéria udržitelnosti, nebylo vyšší než množství udržitelných produktů do směsi přidaných.

Kontrola hospodářských subjektů

V České republice probíhá ve své podstatě dvouступňová kontrola hospodářských subjektů.

První kontrola je prováděna autorizovanou osobou, která je oprávněna hospodářským subjektům nevydat nový certifikát či odebrat stávající certifikát. V tomto případě je hospodářskému subjektu zamezena možnost vydávat doklady o splnění kritérií udržitelnosti.

Druhou kontrolu provádí orgány státní správy, které jsou oprávněny hospodářským subjektům uložit citelné sankce.

Kontrolou pěstitelů a prodejců biomasy je pověřeno Ministerstvo zemědělství. Kontrolou výrobců a prodejců kapalných nebo plyných produktů určených k výrobě biopaliv, výrobců a prodejců biopaliv a prodejců motorového benzínu a motorové nafty s přídavkem biopaliva neuvolněného do volného daňového oběhu v ČR je pověřena Česká inspekce životního prostředí. Kontrolou dovozců biomasy, dovozců kapalných nebo plyných produktů určených k výrobě biopaliv, dovozců biopaliv a dovozců motorového benzínu a motorové nafty s přídavkem biopaliva neuvolněného do volného daňového oběhu v ČR jsou pověřeny celní úřady. Celní úřady dále kontrolují dodavatele pohonných hmot, zda do povinnosti zajištění minimálního podílu biopaliv v pohonných hmotách podle § 19 a povinného snížení emisí skleníkových plynů z pohonných hmot podle § 20 zohlednili pouze biopaliva splňující kritéria udržitelnosti.

Náležitosti evidence hospodářských subjektů a náležitosti dokladů prokazujících splnění kritérií udržitelnosti

Náležitosti evidence hospodářských subjektů

- Údaje o jednotlivých příchozích a odchozích dodávkách, a to
 - samostatná prohlášení obdržaná od pěstitelů biomasy, dodaná a vydaná dílčí prohlášení o shodě s kritérii udržitelnosti a dodaná a vydaná prohlášení o shodě s kritérii udržitelnosti, kopie certifikátů všech dodavatelů,
 - dodací listy k příchozím a odchozím dodávkám,
 - kupní smlouvy, případně objednávky na příchozí a odchozí dodávky,
 - identifikace dodavatele/odběratele a jedinečných identifikačních čísel příchozích a odchozích dodávek,
 - druh příchozího/odchozího udržitelného produktu,
 - datum dodání/expedice udržitelného produktu,
 - množství,
 - jednoznačná identifikace místa naskladnění a místa vyskladnění,
 - stát původu biomasy,
 - informace o způsobu určení hodnoty produkce emisí skleníkových plynů,
 - hodnota produkce emisí skleníkových plynů v gCO_{2ekv}/kg nebo gCO_{2ekv}/MJ,
 - identifikace dodávek, u kterých byl použit bonus za pěstování na znehodnocené půdě, případně bonus za používání zdokonalených zemědělských postupů,
 - identifikace dodávek vyrobených z odpadů.
- Údaje z výrobního procesu
 - doklad o datu uvedení zařízení do provozu,
 - množství ztrát (změna hmotnosti) produktů vzniklých při vnitropodnikových procesech (úprava biomasy, meziproduktů nebo biopaliv na požadovanou jakost (sušení na požadovanou vlhkost, odstranění nežádoucích příměsí),
 - v případě výrobců meziproduktů nebo výrobců biopaliv konverzní faktory nutné pro výpočet hmotnostní bilance (například množství spotřebované biomasy potřebné na výrobu 1 tuny meziproduktů nebo 1 tuny biopaliv),
 - v případě stanovení hodnoty produkce emisí skleníkových plynů použitím skutečných hodnot evidenci o všech energetických vstupech a výstupech výrobního procesu a účinnosti přeměny energie a další údaje z provozní evidence rozhodné pro stanovení produkce emisí skleníkových plynů.

Náležitosti evidence pěstitele biomasy

- Rozloha půdy, na které je biomasa splňující kritéria udržitelnosti pěstována,
- Zemědělská kultura půd, na kterých je biomasa splňující kritéria udržitelnosti pěstována,
- Druhy pěstované biomasy a výnosy za příslušný kalendářní rok,
- Kopie jednotlivých vydaných samostatných prohlášení,
- Evidence jednotlivých odchozích dodávek sestávající se z těchto údajů:
 - jedinečné identifikační číslo samostatného prohlášení,

- identifikační údaje odběratele,
- identifikační číslo každé odchozí dodávky,
- množství a druh prodané biomasy,
- datum expedice,
- hodnota produkce emisí skleníkových plynů,
- V případě používání skutečných hodnot produkce emisí skleníkových plynů pěstitel biomasy eviduje údaje, které podstatným způsobem ovlivní produkci emisí skleníkových plynů,
- V případě, že byl při výpočtu ze skutečných hodnot emisí skleníkových plynů použit bonus za pěstování na znehodnocené půdě, případně bonus za používání zdokonalených zemědělských postupů, identifikovat dodávky, u kterých byl bonus použit.

Náležitosti samostatného prohlášení pěstitel biomasy

- Jedinečné identifikační číslo samostatného prohlášení přidělené vystavovatelem,
- Identifikační údaje vystavovatele a příjemce prohlášení,
- Prohlášení, zda biomasa pochází z půdy, která byla ornou půdou přede dnem 1. ledna 2008,
- Prohlášení, zda biomasa nebyla vypěstována na půdě s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti, na půdě s velkou zásobou uhlíku nebo rašeliništi,
- Prohlášení, zda biomasa byla vypěstována v souladu s požadavky a normami podle společných pravidel pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky Evropské unie,
- Údaje o biomase zahrnující její druh, rok sklizně a místo pěstování,
- Informace o tom, zda se pro určení hodnoty produkce emisí skleníkových plynů má používat dílčí standardní hodnota pro pěstování nebo skutečná hodnota,
- Místo a datum vystavení a podpis oprávněné vystavující osoby,

Náležitosti dílčího prohlášení o shodě s kritérii udržitelnosti

- Jedinečné identifikační číslo dílčího prohlášení přidělené jeho vystavovatelem,
- Identifikační údaje vystavovatele a příjemce dílčího dokladu,
- Druh biomasy nebo meziproduktu, celkové množství,
- Stát původu biomasy,
- Informace o způsobu určení hodnoty produkce emisí skleníkových plynů,
- Hodnota produkce emisí skleníkových plynů v $\text{gCO}_{2\text{ekv}}/\text{kg}$, případně $\text{gCO}_{2\text{ekv}}/\text{MJ}$,
- Místo a datum vystavení a podpis oprávněné vystavující osoby,

Náležitosti prohlášení o shodě s kritérii udržitelnosti

- Jedinečné identifikační číslo prohlášení přidělené jeho vystavovatelem,
- Identifikační údaje vystavovatele a příjemce dokladu,
- Druh biopaliva, včetně uvedení výchozí suroviny, a jeho celkové množství,
- Stát původu biomasy použité k výrobě biopaliva,
- Informace o způsobu určení hodnoty produkce emisí skleníkových plynů,
- Hodnota produkce emisí skleníkových plynů v $\text{gCO}_{2\text{ekv}}/\text{MJ}$,
- Místo a datum vystavení a podpis oprávněné vystavující osoby,

10. Odhadněte čistou úsporu emisí skleníkových plynů díky využívání energie z obnovitelných zdrojů (čl. 22 odst. 1 písm. k) směrnice 2009/28/ES).

Tabulka 6: Odhadovaná úspora emisí skleníkových plynů díky využívání energie z obnovitelných zdrojů (t CO_{2eq})

Aspekty životního prostředí	2017	2018
Celková odhadovaná čistá úspora emisí skleníkových plynů díky využívání energie z obnovitelných zdrojů[1]	14 269 330	14 239 823
- odhadovaná čistá úspora emisí skleníkových plynů díky využívání obnovitelné elektřiny	5 078 743	4 899 440
- odhadovaná čistá úspora emisí skleníkových plynů díky využívání energie z obnovitelných zdrojů při vytápění a chlazení	8 303 749	8 464 394
- odhadovaná čistá úspora emisí skleníkových plynů díky využívání energie z obnovitelných zdrojů v dopravě *1	886 838	875 989

Zdroj: Spotřeba biopaliv ze statistiky MPO https://www.mpo.cz/assets/cz/energetika/statistika/kapalna-biopaliva/2017/3/Kapalna_biopaliva_2016CZ_12Cs.pdf. Produkce emisí ze zpráv o emisích, kterou každoročně zasílají dodavatelé pohonných hmot MŽP.

11. Oznamte (za předcházející dva roky) a odhadněte (pro roky následující až do roku 2020) přebytečnou/nedostatečnou výrobu energie z obnovitelných zdrojů ve srovnání s orientačním plánem, jež by mohla být převedena do / dovezena z jiných členských států nebo třetích zemí, jakož i odhadované možnosti společných projektů, a to do roku 2020 (čl. 22 odst. 1 písm. l) a m) směrnice 2009/28/ES).

Do roku 2020 se nepředpokládá, že by cíle v oblasti OZE pro ČR byly plněny v rámci převodů energií z OZE z jiného členského státu EU. Dále se také nepředpokládá, že by ČR převáděla přebytek energie z OZE do jiného členského státu EU. Níže uvedené hodnoty v tabulce 7 jsou tedy pouze teoretické výpočty vycházející z rozdílu hodnot mezi scénářem provedeného podle směrnice 2009/28/ES vedoucího k závaznému cíli podílu energie z OZE pro ČR v roce 2020 ve výši 13 % a scénářem předpokládaného aktualizovaného vývoje do roku 2020 uvedeného v aktualizovaném NAPu OZE z roku 2015 schváleném v lednu 2016, který pravděpodobně převyší závazné hodnoty určené pro ČR.

Tabulka 7 : Odhadovaná přebytečná a/nebo nedostatečná výroba energie z obnovitelných zdrojů ve srovnání s orientačním plánem, jež by mohla být převedena do/z jiných členských států v České republice (ktoe)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Odhadovaný přebytek v dokumentu s předběžnými odhady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odhadovaný přebytek v národním akčním plánu pro energii z obnovitelných zdrojů	0,00	0,00	0,00	0,00	1145,97	1039,66	946,81	862,87	891,73	678,04	642,54
Odhadovaný nedostatek v dokumentu s předběžnými odhady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odhadovaný nedostatek v národním akčním plánu pro energii z obnovitelných zdrojů	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

11.1 Poskytněte podrobnosti o statistických převodech, společných projektech a pravidlech rozhodování o společných režimech podpory.

Česká republika v současné době neuvažuje o využití „mechanismu spolupráce“ usnadňující přeshraniční podporu obnovitelné energie, kterými jsou statistické převody, společné projekty a společné režimy podpory. V roce 2017 a 2018 žádný mechanismus spolupráce s jiným členským státem Česká republika nevyužila.

12. Poskytněte informace o tom, jak byl odhadnut podíl biologicky rozložitelného odpadu v odpadu použitém k výrobě energie a jaké kroky byly podniknuty za účelem zlepšení a ověření těchto odhadů (čl. 22 odst. 1 písm. n) směrnice 2009/28/ES).

Podíl biologicky rozložitelné složky komunálního odpadu, který je uveden ve vyhlášce č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů, je stanoven na základě konzultací a informací z IEA, Eurostatu, ostatních států EU a informací od domácích provozovatelů spaloven komunálního odpadu.